

ת"פ 44333/09/12 - מדינת ישראל נגד יעקב גראד, אלירן משה

בית המשפט המחוזי בירושלים
ת"פ 44333-09-12 מדינת ישראל נ' גראד ואח'

לפני בעניין: כבוד השופט משה יועד הכהן
מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)
ע"י ב"כ עו"ד רינת בן יעקב

המאשימה

נגד

1. יעקב גראד -
2. אלירן משה -
ע"י ב"כ עו"ד שי שקד

הנאשמים

גזר דין

1. כנגד הנאשמים יעקב גראד ואלירן משה (להלן: "**הנאשם 1**" ו"**הנאשם 2**" בהתאמה, וביחד: "**הנאשמים**") הוגש כתב אישום ביום 23.9.2012. ביום 28.9.2012 הוגש כתב אישום מתוקן (להלן: "**כתב האישום**"), המייחס לכל אחד מהנאשמים עבירה של "חטיפה לשם רצח או סחיטה", לפי סעיפים 372 ו-31 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**") וכן עבירה של "סחיטה באיומים", לפי סעיף 428 סיפא לחוק.
2. הנאשמים הורשעו לאחר ניהול הוכחות בהכרעת דין מיום 8.2.2017 (להלן: "**הכרעת הדין**"), בעבירה של סיוע לחטיפה, לפי סעיף 372 בצירוף סעיף 31 לחוק, וכן בעבירה של סיוע לסחיטה באיומים, לפי סעיף 428 סיפא בצירוף סעיף 31 לחוק.

עובדות כתב האישום

3. כרקע כללי לעובדות כתב האישום נאמר, כי בתקופה הרלוונטית לכתב האישום ובמהלך כשנתיים עובר להגשתו, התרחשו בסיני חטיפות של אזרחים סודנים ואריתראים על ידי כנופיות של בדואים. החטופים הוחזקו בתנאי שבי קשים ואוימו על יד חוטפיהם כי יוצאו להורג, אם לא ישולמו עבורם דמי כופר.
4. לאחר החטיפה, איתרו החוטפים בן משפחה של החטוף בישראל, יצרו עמו קשר טלפוני ודרשו דמי כופר עמוד 1

בסכום של אלפי דולרים עבור שחרור בן משפחתו. החוטפים אפשרו לחטופים לשוחח עם בני משפחתם ובמהלך שיחה זו, תאר החטוף את תנאי השבי הקשים והמצוקה בה נתון והתחנן כי דמי הכופר ישולמו על פי הוראות החוטפים בכדי לשחררו. החוטפים נתנו הוראות לבני המשפחה בישראל, בדבר סכום הכסף שעליהם לשלם ואופן התשלום לאנשי קשר בישראל.

5. על פי עובדות כתב האישום, לנאשם 1 הכרות ארוכת שנים עם עימאד אבו עראר (להלן: "עימאד"), הממשיך לארגון "חמאס" ומתגורר ברצועת עזה. נטען, כי בתאריך שאינו ידוע במדויק למאשימה, מספר ימים לפני ה-25.8.2012, קיבל ד' ג' (להלן: "המתלונן") שיחת טלפון מאחיינו, שומאי (להלן: "שומאי"), אשר סיפר לו שהוא חטוף במצרים ושבובי דורשים לקבל סך של 20,000 דולר (ארה"ב), עבור שחרורו. המתלונן אמר כי לא יוכל לשלם סכום זה ולאחר מספר שיחות בן המתלונן לחוטפיו של שומאי, סוכם כי המתלונן יעביר סכום של 13,000 דולר (ארה"ב) (להלן: "הכסף") בתמורה לשחרורו של שומאי. עוד נאמר למתלונן, כי באם לא יועבר הכסף אחיינו יירצח. חוטפיו של שומאי מסרו למתלונן כי יקבל הוראות טלפונית למי ומתי להעביר את הכסף.

6. בהמשך כתב האישום נטען, כי בתאריך 25.8.2012 קיבל המתלונן שיחת טלפון, בה נאמר לו להגיע עם הכסף לנקודת מפגש בתל-אביב. באותו מועד, יצר קשר עימאד עם נאשם 1 וביקש ממנו כי ייסע לתל-אביב ושם יפגש עם אזרח אריתראי, העונה לשם המתלונן, אשר יעביר לו את הכסף. זאת, כדמי כופר עבור אחיינו של המתלונן המוחזק בידי עימאד, מחוץ לגבולות הארץ.

7. בנוסף נטען, כי באותו הערב, נסעו הנאשמים ברכבו של נאשם 1, יחד עם ברוך תמסגן (להלן: "ברוך") מנתניה לכיוון תל-אביב, על מנת לפגוש את המתלונן. בפגישה שנערכה בין הארבעה באזור התחנה המרכזית החדשה בתל-אביב, סירב תחילה המתלונן למסור את הכסף לנאשמים וביקש קודם לדבר עם אחיינו החטוף, על מנת לוודא שהכסף אכן יועבר ליעדו. נאשם 1 התקשר לעימאד, וזה נתן למתלונן לדבר עם אחיינו. לאחר מכן, העביר המתלונן את הכסף לנאשמים ואלה עזבו את המקום. בהמשך, על פי הוראות שקיבל מעימאד, יצר נאשם 1 קשר עם לוואי נאצר א-דין (להלן: "לוואי"), פעיל בארגון "חמאס" בירושלים, על מנת לתאם את העברת הכסף.

8. עוד נטען, כי ביום 28.8.2012 נסעו נאשם 2 וברוך, בהוראתו של נאשם 1, לירושלים, על מנת להעביר את הכסף ללוואי. כל זאת, על פי הנחיותיו של עימאד. בהגיעם לירושלים, יצר נאשם 2 קשר עם לוואי, והשלושה נפגשו ברחוב סלאח א-דין בירושלים, שם העבירו ללוואי את כספי הכופר. נאשם 1 לקח מכספי הכופר סכום הנע בין 1,500-2,000 ₪, כעמלה על ההעברה. עוד נטען, כי הנאשמים ידעו כי הכספים אשר מועברים על ידם, מהמתלונן ללוואי, בהוראתו של עימאד, הנם כספי כופר עבור שחרור אחיינו של המתלונן. כאן המקום לציין בקשר ל"עמלה", כי בסעיף 137 להכרעת הדין ציינתי מפורשות, שהמאשימה אינה שוללת את העובדה שהשיחה עם עימאד עסקה גם בהחזרת חוב עבור טעינת טוקמן". בנוסף, בסעיף 153 להכרעת הדין, קבעתי כי הנאשמים היו מודעים למטרת העברת הכספים, הגם שלא הייתה מחלוקת שנאשם 1 לא קיבל "עמלה" אלא את "החזר החוב".

9. בסיומו של כתב האישום נטען, כי במעשיהם של הנאשמים המתוארים בכתב האישום, סייעו לעימאד לחטוף את שומאי, כדי להעמידו בסכנת רצח, או כדי לסחוט או לאיים. כמו-כן, איימו על המתלונן בפגיעה בשומאי, על מנת להניעו למסור להם 13,000 דולר (ארה"ב), ובשל איום זה, מסר המתלונן לנאשמים את הסכום האמור.

הכרעת הדין

10. בהכרעת הדין דחיתי את טענת ב"כ הנאשמים, לפיה הנאשמים לא היו מודעים למטרת הכספים. קבעתי, כי קביעת הממצאים העובדתיים מלמדת כי הנאשמים אכן היו מודעים לכך שהעברת הכספים הייתה למטרת כופר, בגין חטיפת קרובו של המתלונן. משהוכחה מודעות זו על פי חומר הראיות, קבעתי כי ניתן להרשיע את הנאשמים בסיוע ל"חטיפה לשם רצח או סחיטה". עוד ציינתי, כי הוכח ששני הנאשמים מקיימים הן את היסוד הנפשי של עבירה זו והן את היסוד העובדתי.

11. באשר לייסוד הנפשי קבעתי, שהנאשם 1 לא היה נתון תחת איום של עבריין אלים ולא היה לו כל יסוד לחשוש מעימאד. בעניין זה אף קבעתי, שאינני מקבל את גרסת ההגנה כי הנאשם פעל תחת מצג של הטעייה וכי הוא שמע מראש, מפי עימאד, שמהותם של הכספים שהוא אמור לקבל מהמתלונן נועדה לתשלום דמי כופר עבור שחרורו של קרוב משפחתו החטוף.

12. באשר לעבירת ה"סחיטה באיומים" לעומת זאת, הבהרתי, שעל אף החלטתי בטענות המקדמיות, שהתבססה על עובדות כתב האישום ובטרם נדרשתי לחומר הראיות בתיק, בשלב הכרעת הדין, משחומר הראיות כולו נגלה לעיני ולאחר קביעת הממצאים העובדתיים, סבורני כי יש להרשיע את הנאשמים בעבירה של סיוע ל"סחיטה באיומים" ולא בעבירה העיקרית כ"מבצעים בצוותא". ציינתי, כי עיקר ההבחנה בין "מסייע" ל"מבצע בצוותא", נעוצה בכך של"מבצע בצוותא" יש שליטה בביצוע העבירה ותרומתו היא פנימית, בעוד שהמסייע אינו שולט על ביצוע העבירה, ותרומתו היא חיצונית.

13. עוד קבעתי, שכפי שהוכח בפני, הנאשמים ידעו מהי מטרת הכספים שהועברו, עוד קודם למפגש עם המתלונן, לצורך השלמת עבירת החטיפה. בנוסף, ניכר מחומר הראיות כי הנאשמים היו מודעים לכך שהכספים יועברו כתוצאה מ"סחיטה באיומים" של מבצעי העבירה. בין היתר, הם אפשרו שיחה טלפונית של המתלונן עם מי מהגורמים הקשורים לחטיפה, לצורך ווידוא כי הכספים שיעביר אכן עתידים להגיע לידי החוטפים, שאין מחלוקת שסחטו אותו באיומים, לצורך שחרור קרוב משפחתו. תוכן השיחות בין המתלונן לחוטפים או לעוזריהם כאמור, ידוע מהודעותיו של המתלונן, בכך שביקש לוודא כי אחיינו נמצא עם החוטפים והכסף עובר לידיים הנכונות. הוא אף שוחח עמו באופן אישי. כידוע, וכפי שפורט בהרחבה בהחלטתי בטענה המקדמית, האיום יכול להיות גם "משתמע" ובהכרח, "הטיל אימה" אשר הובילה למתן כספי הכופר בסופו של יום, תמורת קרוב המשפחה.

14. עם זאת קבעתי, שסבורני, כי הנאשמים סייעו למבצעי העבירה העיקרית, ה"סחיטה באיומים", בהעברת הכספים ובכך שאפשרו את התקשורת בין המתלונן לגורמים שבידיהם היה מצוי קרובו. בכך, תרמו באופן עקיף לסייע בהגשמת העבירה העיקרית על ידי המבצעים העיקריים, אך לא הייתה להם כל שליטה על ביצועה, על הסחיטה בפועל או על אופן התרחשותה. בנוסף קבעתי שהתקיים היסוד הנפשי שבעבירה, משהוכחה מודעות הנאשמים לטיב ההתנהגות המסייעת שלהם ולכך שהם תרמו בסופו של יום לסחיטת המתלונן, על ידי מבצעה, במטרה לסייע להם.

ראיות הצדדים לעונש

התסקירים

15. בעניינם של הנאשמים הוגשו תסקירים מטעם שירות המבחן.

הנאשם 1

16. ביום 14.5.2017 הוגש תסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם 1, בסיומו לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית בעניינו, אך המליץ על ענישה מוחשית וקונקרטית, בעלת גבורות ברורים, שתמחיש לו את האסור והחומרה שבמעשיו ותוכל להביא להפחתת הסיכון להישנות התנהלות עבריינית מצדו ולמנוע המשך הידרדרותו. התסקיר סקר את אורח חייו של הנאשם 1, כבן 47, נשוי ואב לארבעה ילדים, המתגורר בכפר יונה. צוין, שהנאשם מנהל אורח חיים יציב, שומר על רצף תעסוקתי ומגלה מעורבות בתפקוד ההורי והזוגי. עוד צוין, כי אין לו הרשעות בפלילים ואף לא תלויים נגדו תיקי מב"ד. באשר לביצוע העבירות, הדגיש הנאשם 1 בפני שירות המבחן, כי לא היה ער לכך שמדובר באירוע פלילי, חטיפה וכספי כופר, ושמטרת נסיעתו הייתה לצורך גביית חוב. עוד הדגיש, שהוא אדם אחראי ששמר שנים על רצף תעסוקתי ולו היה יודע במה מדובר, היה אף מוכן לוותר על החזר החוב הכספי.

17. בנוסף, הנאשם 1 מסר כי, בשל ההליך הפלילי ומעצר הבית, חווה מצוקה נפשית ואף טופל במרפאת בריאות הנפש בנתניה למשך מספר חודשים. טיפול, שסייע לו להתמודד עם הקשיים השונים של לחץ, נדודי שינה, חרדות ומצב רוח ירוד. הנאשם 1 שלל נזקקות לטיפול בנושא התנהגות אלימה, מאחר והוא אינו תופס את עצמו כמי שפעל באופן אלים או פוגעני, ושב והדגיש את תפקודו התקין במשך השנים. שירות המבחן התרשם, כי המחיר ששילם הנאשם בעקבות מעורבותו בביצוע העבירות הנוכחיות, מעצרו ומעצר הבית, מהווים גורמים מרתיעים ומציבי גבול עבורו. מאידך צוין, שהרשעתו בביצוע עבירות אלימות חמורות, לצד שלילת כוונתו הפלילית במעשה ובקשתו להוכיח את חפותו כיום, מבטאת את הקושי בלקיחת האחריות ואינה מאפשרת לו לבחון את דפוסי וקשריו הבעייתיים, העומדים ברקע למעשיו.

הנאשם 2

18. ביום 24.5.2017 הוגש תסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם 2, בסיומו לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית-שיקומית בעניינו. אולם, נוכח חומרת העבירות, הומלץ על ענישה מוחשית וקונקרטי, בעלת גבורות ברורים, שתחבר ותמחיש לו את חומרת התנהגותו בעבירות והאסור שבהן. התסקיר סקר את אורח חייו של הנאשם 2, בן 30, נשוי ואב לתינוקת כבת שנה, המתגורר עם משפחתו בבית הוריו בנתניה. כחודשיים עובר לתסקיר, עבד בעבודות תחזוקה והתקנת דשא סינטטי. עוד צוין, כי הנאשם שוחרר משירותו הצבאי עקב אי התאמה, בשל בעיות התנהגות ומשמעת. זאת לדבריו, על רקע הקושי שלו לשלב בין השירות לצורך לסייע לפרנסת המשפחה, סיוע שנמשך עד היום. לאחר שחרורו בגיל 19, עבד הנאשם 2 בעבודות מזדמנות על מנת לסייע בפרנסת המשפחה ובהיותו כבן 22 חלה בסרטן, טופל והבריא, מה שגרם למשבר. לאחר קבלת עזרה ממשפחתו, הצליח לשוב לתפקוד תקין במישורי חייו השונים.

19. התסקיר הוסיף ועמד על קשיים במשפחתו המורחבת של הנאשם 2, בריאותיות וכלכליות, לצד קשר חם ותומך בין הנאשם למשפחתו. צוין, כי מגיליון הרישום הפלילי עולה, כי במהלך שנת 2012, נדון נאשם 2 בגין עבירות נהיגה בקלות ראש, שבל"ר ונטישה במקום אחר, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו ונהיגה ברכב ללא רישיון, למאסר של שלושה חודשים שירוצה בעבודות שירות, מאסר על תנאי, פסילת רישיון נהיגה וצו מבחן למשך שנה. עוד צוין, הקשר של שירות המבחן עם הנאשם בעבר, לצורך אבחון וחקירת מעצר בשנים 2009-2013, אז התרשמו מבחור צעיר, שעל אף רצון לתפקוד נורמטיבי והימנעות ממעורבות שולית, נתון בסיכון על רקע הסביבה החברתית בה גדל ונורמות התנהגות מקובלות בחברתו, אשר רכש לאורך השנים. אז, הומלץ על העמדתו במבחן, במהלכו נעשה ניסיון לשלבו בקבוצה טיפולית. ניסיון, שכשל נוכח הקושי של הנאשם 2 להתמודד עם שילוב הטיפול, עבודות השירות ועבודה.

20. ביחס לעבירות מושא אישום זה, צוין כי הנאשם 2 תיאר באופן מלא ומפורט את המיוחס לו ואת הקשר החברי עם נאשם 1. עוד מסר, כי נסע לירושלים בהוראת נאשם 1 על מנת להעביר את הכסף לאחר, אותו לא הכיר טרם מועד ביצוע העבירות, כשהוא חזר ושלל כוונה פלילית או רווח כספי, והדגיש כי לא ידע שהכסף הינו כופר עבור שחרור נחטף על ידי כנופיות בדואים, שהוחזק בתנאי שבי קשים. לדבריו, לו היה יודע, היה נמנע מביצוע העבירות וכי, נוכח עברו והבעיות הבריאותיות עימם מתמודדים הוא והוריו, הוא משקיע מאמצים וכוחות בתפקוד תקין, מתנהל באופן אחראי, הפיק לקח ובוחן באופן ביקורתי את התנהגותו והשלכות בחירותיו על עתידו. בנוסף, שלל עמדות הנותנות לגיטימציה לשימוש באלימות כדרך התמודדות ופתרון בעיות, הדגיש את כוחותיו, יכולותיו ואחריותו לתפקידיו, ושלל בעייתיות או נזקקות לטיפול בתחום השליטה בכעסים או דפוסים תוקפניים. עוד הדגיש את חששו מהשלכות גזר הדין על עתידו ועתיד משפחתו.

21. לבסוף, עמד שירות המבחן מחד, על רמת סיכון נמוכה להתנהגות אלימה בעתיד, מאמציו של הנאשם 2 להשקיע בתפקוד תקין, אחריותו לתפקידיו במישורי החיים השונים, אי פתיחת תיקי משטרה נוספים והיות ההליך המשפטי עבורו גורם מרתיע. מאידך, עמד על חומרת העבירות וקשייו לקחת אחריות, שאינם

מאפשרים לו לבחון את דפוסיו הבעייתיים העומדים ברקע מעשיו.

עדי ההגנה

22. ביום 3.7.2017 העידו לפני מספר עדי אופי לטובת הנאשמים.

23. **שנאל ג'ראד**, בתו הבכורה של הנאשם 1, ביקשה מבית המשפט שלא להכניסו לכלא והעידה על הקשיים שעברה המשפחה בעת מעצרו בכלל, ושעברו עליה, כמי שעיקר הנטל הוטל על כתפיה, בפרט. זאת, בין היתר, בשל תמיכתה באחותה כבת ה-13 הסובלת מהתקפים ברגליים והאחריות שהוטלה עליה בבית, בהיותה הבכורה. עוד ציינה, את העזרה שקיבלה מצה"ל במסגרת שירותה, בשל המצב.

24. **הרב יהודה יצחק**, מארגון "לב חם", המסייע למשפחות נזקקות, יתומים ואחרים, העיד על הנאשם 1, אותו הוא מכיר שנים רבות, כמי שסייע רבות ותרם לארגון, בין היתר, בחלוקת מזון שבועית ובחגים. עוד העיד, על אהבתו של נאשם 1 לזולת, האכפתיות שהפגין ושמירת המצוות.

25. **ענת מחפוד**, אמו של נאשם 2, ביקשה מבית המשפט להתחשב בו ולהסתפק בעונש שכבר עברו, ולא להכניסו לכלא. היא תיארה את בנה כילד טוב ותמים, שאוהב לסייע לכל אדם ברחוב ואף עוזר בבית ותומך בה ובבעלה. עוד העידה על הקושי הרב שעברה המשפחה מתחילת ההליך ובמשך כחמש שנים, המתח והעצבים שעברה היא, התקף הלב וניתוח המעקפים שעבר בעלה. בנוסף, העידה על היותו אב לילדה, שצריך להמשיך ו"לנהל חיים". לדבריה, בנה עשה "טעות שלא מתאימה לנו", כי "הוא לא חשב נכון" אך למד את הלקח.

26. **שירן כהן**, אחיו של הנאשם 2, ביקש רחמים מבית המשפט ולהימנע משליחת אחיו למאסר, עונש שהוא, אימו ואחיו, חוששים ממנו מאוד. הוא העיד כי אחיו הם אדם נורמטיבי, שהחוק והמוסר, תמיד עמדו לנגד עיניו. בנוסף, העיד שאחיו ילד טוב, נשוי ואב לילדה כבת שנה, שכמוהו, שירת בצבא והפסיק את שירותו בעקבות מחלת הסרטן, ממנה הבריא. בנוסף, העיד על אמם שבקושי מתפקדת ו"התפרקה" בעקבות ההתרחשויות.

27. **לימור ג'ראד**, אשתו של נאשם 1, העידה בוכייה וביקשה מבית המשפט שלא להכניס את בעלה לכלא. היא העידה כי היא ובעלה נשואים במשך כ-22 שנים וכי כל החיים, הוא פירנס לבדו את המשפחה בכבוד ומעולם לא היה מעורב בפשע. על חודשיים וחצי של מעצרו, העידה כי כמעט ונאלצה לעזוב את הבית והתמוטטה, בשל הצורך להיות נוכחת בהליך ולטפל בעסק של בעלה, בבית ובילדים, במקביל. עוד העידה על שתי בנותיה החולות, האחת, הסובלת מהתקפים חוזרים ונשנים והשנייה כבת 15, שהוסר לה גידול. בנוסף ציינה את בתה החיילת הנוספת, הסובלת מקשיים בשל המצב. לבסוף, העידה על חמשת השנים בהם מתנהל ההליך, בהם סבלה מאי שקט, חרדות, עצבים וחוסר ודאות, וחזרה ועמדה על הצורך, שבעלה ישוב

לעזור לה לכלכל את הבית ולנהל את העסק.

ראיות נוספות

28. במעמד דיון הטיעונים לעונש, הוגשו מטעם ההגנה גם הראיות הבאות:

גיליון הרישום הפלילי של נאשם 2, לפיו בפסק דין שניתן בבית משפט השלום בנתניה ביום 3.6.2010, הורשע הנאשם בעבירות של שימוש ברכב ללא רשות ונטישה במקום אחד, כאמור בסעיף 413 סיפא לחוק; הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו כאמור בסעיף 275 לחוק; נהיגת רכב מנועי ללא רישיון, כאמור בסעיף 10(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1962 (להלן: "**הפקודה**"); נהיגה בקלות ראש, כאמור בסעיף 62 לפקודה. בגין עבירות אלו, הוטלו על הנאשם 2 שלושה חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות; מאסר על תנאי למשך שישה חודשים, כשהתנאי הוא שלא יעבור על כל עבירת רכוש מסוג פשע או נהיגה בזמן פסילה או בהיותו שיכור, למשך שנתיים; צו מבחן למשך שנה מיום מתן גזר הדין; פסילת רישיון נהיגה למשך שנתיים. צוין, כי ככל ויורשע גם בעבירה של נהיגה ללא ביטוח ונהיגה בשכרות, שלושת חודשי המאסר ירוצו בעבודות שירות ואת שלושה חודשי המאסר ירצה, אם תוך שנתיים מאותו יום יעבור עבירה של הפרעה לשוטר.

29. **סיכום דו"ח רפואי בקשר לנאשם 1**, ממב"ן למבוגרים בנתניה במועדים 9.12.2012 - 29.9.2013 בעקבות פנייתנו בשל לחץ, נדודי שינה, חרדות ומצב רוח ירוד בעקבות מעצרו. אכן, צוין, כי הנאשם 1 "**זקוק להמשך טיפול תרופתי ופסיכותרפאוטי**".

תדפיס חשבונית של ה"אחים תוינה בע"מ" מיום 7.2.2013 המעיד על חוב מצטבר בסך 74,686.71 ₪. כרססת חשבונות של "**בוקרה שיווק וסחר**" מיום 12.2.2013 ע"ש נאשם 1, המעידה על חוב על סך 14,629.73 ₪. מצב חשבון של "**שלי שיווק פירות וירקות בע"מ**" מיום 12.2.2013, המעיד על חוב על סך 6971.95 ₪ לנאשם 1.

30. **מכתב מרס"ר נטלי דרעי, נגדת יחידת ההגנה בצה"ל** מיום 17.5.2017, המעיד על קשייה של בתו של הנאשם 1 בעת גיוסה, בשל הקשיים בבית והחרדות ממצבו של אביה. עוד צוין במכתב, התמיכה שקיבלה מהיחידה והגעתה להישגים גבוהים בהמשך, עד לקבלת תעודת הוקרה והצטיינות.

מכתב תודה לנאשם 1 מ"שיווק המאה" מחודש יוני 2017, על פועלו למען ניצולי שואה נזקקים.

מכתב הוקרה והערכה מאיחוד והצלה-מרחב שרון, מיו"ר נפתלי דויד לנאשם 1, על תרומתו ברכישת ציוד רפואי מציל לחיים למתנדבים.

מכתב הערכה מניר תווינה, מחברת "אחים תוינה בע"מ" מיום 14.6.2017, בו הוא מעיד על היכרותו עם נאשם 1 במשך כ-30 שנה, כמי שמשווק ירקות ופירות, לקוח אמין, בעל מוסר תשלומים גבוה, שעמד

מכתב תודה מרוית אשל, נציגת קשרי קהילה של "בית הילדים ע"ש צבע (אלעזרקי)" מיום 1.12.2013, בה היא מודה לנאשם 1 באופן אישי על תרומת הצעצועים לילדים בסיכון, השקעתו, מאמצו ורצונו הטוב לשמחם.

מכתב מראש העיר של עיריית כפר יונה, אפרים דרעי מיום 2.7.2017, לנאשם 1, המעיד עליו שהוא איש משפחה מסור, המחובר לקהילה ונרתם לכל משימה במסגרת פעילות קהילתית ענפה ביישוב.

31. **סיכום ביקור רפואי בקשר לנאשם 2, ממרכז רפואי מאיר- מרפאה אורולוגית, וסיכום של ד"ר סלוצר** דוד מיום 2.9.2014, המעיד על צורך במעקב בשל מחלתו בעבר.

פרוטוקול דיון המעצר בתיק מ"ת 44358-09-12 מדינת ישראל נ ג ד, לפני כב' השופט יורם נועם מיום 28.9.2012, בו הצהיר הפרקליט לפרוטוקול: **"כתב האישום פה ואני רוצה להדגיש גם שבני המשפחה ישמעו, אנחנו לא אומרים שהמשיבים ידעו שמדובר בכספי חמאס, במפורש. איננו מייחסים להם את הידיעה הזו, אנחנו לא אומרים זאת. הפרק הכללי בתיק הוא רקע הסיפור. אני אוכיח שלוא"י הוא איש חמאס אני לא טוען שהמשיבים ידעו זאת בשום פנים ואופן. כתב האישום שהוגש אתמול נגד לוא"י נגד עבירות ביטחוניות, מתן עשיית פעולות ברכוש טרור והשתייכות להתארגנות טרור..."**

32. **שלוש כתבות מאתרי חדשות באינטרנט, בקשר לפרשייה בה היו מעורבים הנאשמים, בדגש על שיתוף פעולה עם פעיל "חמאס" וללא התייחסות לאי-המודעות של הנאשמים לכך:** כתבה מיום 23.9.2012 של יאיר אלטמן מ"הארץ", המדברת על חטיפת אריתראים וסחיטת קרובים עבור חמאס, בציון חשד כי שיתפו פעולה עם פעיל חמאס ממזרח ירושלים; כתבה מיום 23.9.2012 של אביאל מגנזי ונועם (דבול) דביר מ"Ynet", המציינת את שמם של הנאשמים כמי שגבו "דמי כופר" מאריתראי בתל אביב, לאחר שאחינו נחטף בסיני. זאת, בציון העובדה שאחד החוטפים, פעיל חמאס מעזה, היה בקשר עם גראד וביקש ממנו לקחת את הכסף. לפי האישום, הוא קיבל "עמלה" של כ-2,000 שקלים. בכתבה, הושם דגש על אישומם של הנאשמים בשיתוף פעולה עם פעילי חמאס וסיוע לסחיטה לאיש חמאס; כתבה מיום 23.9.2012 של עדי רוזנברג מ"הארץ", לפיה שלושה תושבי השרון, בציון שמם של הנאשמים, נאשמים ששימשו בלדרי כספים עבור החמאס. בדגש, על העברת הכספים למימון פעילות ארגון החמאס במזרח ירושלים ובגדה. בנוסף, בכתבה ציטוט דבריו של רס"מ אושרי ברטל, לגבי איש החמאס מולו פעלו הנאשמים, אשר פועל בעזה ויצר עימם קשר לצורך העברת הכספים.

הודעה מהאתר האינטרנטי של הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור מיום 9.10.2012, המדבר על כתב האישום שהוגש ביום 23.9.2012 נגד שלושה ישראלים, המואשמים ששימשו בלדרי כספים עבור החמאס, בציון שמם של הנאשמים וללא התייחסות לאי המודעות שלהם שדובר באנשי חמאס או כספי חמאס.

המאשימה

33. ב"כ המאשימה, עו"ד רינת בן יעקב, טענה כי מתחם העונש ההולם למקרה בנסיבותיו, נע בין שנה וחצי לארבע וחצי שנות מאסר בפועל. כשלטענתה, יש להטיל על כל אחד מהנאשמים, 30 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרם, מאסר על תנאי משמעותי ופיצוי למתלונן, דודו של החטוף.
34. ב"כ המאשימה עמדה על הערכים החברתיים שנפגעו במקרה זה. הזכות לחירות ולחיים. בנוסף, טענה שהקשיים עליהם עמדו עדי ההגנה, הינם קשיים שהם מנת חלקם של כל נאשם ונאשם ואינם חריגים. לצד זאת, טענה, כי מילים בהן השתמשו עדי ההגנה ביחס לחוויה שעברה על הנאשמים כגון "סיוט", "מוסר", "התמשכות הליכים" ו"עצבות", נכונות דווקא לגבי התופעה יוצאת הדופן, הבזויה והאכזרית שעוברים אנשים בסיני, שלה סייעו הנאשמים. ב"כ המאשימה הוסיפה וטענה, כי על בית המשפט לומר את דברו באשר לתופעה חמורה זו, עליה שומעים לא מעט גם בתקשורת.
35. בנוסף, טענה, כי אמנם הנאשמים לא תכננו את ביצוע העבירה העיקרית, אולם, כפי שהוכח ונקבע מפורשות בהכרעת הדין, הם ידעו שמדובר בכספי כופר שנועדו לשחרור החטופים בסיני. בנוסף, נאשם 1 אף ידע שעומד מתגורר בעזה. מעבר לכך טענה, שחרף ההזדמנויות שהיו לנאשמים להפסיק את הסיוע, אם בפגישה בתחנה המרכזית, ואם מספר ימים לאחר מכן בנסיעתם לירושלים, הם בחרו לנקוט פעולות מהותיות ולהשלים את ביצוע העבירה והעברת הכספים. בנוסף, הפנתה לקביעה בהכרעת הדין, לפיה נאשם 1 בהודעותיו במשטרה, ניסה להרחיק את עצמו מהאירוע ושהמהלך של החזרת החוב היה ביוזמתו, ולא תמים.
36. עוד לדברי ב"כ המאשימה, דווקא טענת הנאשם 1, לפיה הכסף שלקח לעצמו, הוא אותו חוב פעוט ושולי שחב לו עימאד, נתון עליו המאשימה לא חלקה, מגבירה את חומרת הנסיבות במקרה זה. בפרט, כשהוא עצמו העיד שמצבו הכלכלי באותה עת, היה טוב. דבר שלטענתה, מלמד על אטימות וקור רוח.
37. בהמשך, הפנתה ב"כ המאשימה לשני פסקי דין עיקריים, בנסיבות דומות לטענתה, מהם ביקשה ללמוד לגבי רף הענישה הנוהג בנסיבות דומות, והעונש שיש להטיל על הנאשמים-ע"פ 4111/14 **קורד נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 20.8.2015) וע"פ 3706/15 **טובאסי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 2.5.2016), (להלן: "**עניין קורד**" ו"**עניין טובאסי**", בהתאמה).
38. בנוסף טענה, כי אמנם הנאשם 1 נעדר עבר פלילי ומנהל אורח חיים תקין, אך הוא לא לקח אחריות על מעשיו והמשיך ושלל מעורבות בעבירה הנוכחית בטענות כגון "טעות", שנשמעו גם בעבר. ב"כ המאשימה ציינה את עמדת שירות המבחן, שהמליץ בסופו של יום על ענישה קונקרטיית, מוחשית ובעלת גבולות ברורים,

על אף הפגיעה במשפחות. אשר לנאשם 2, טענה כי הוא בעל עבר פלילי משנת 2010, בגינו ריצה עונש מאסר בעבודות שירות. היא ציינה, כי במהלך ניהול ההליך הנאשם 2 נישא ואף נולד לו ילד, אולם גם במקרה זה, שלל בעייתיות בהתנהגותו וכל צורך בקשר עם שירות המבחן, אשר גם בעניינו, נמנע מהמלצה.

39. לבסוף, ביקשה ב"כ המאשימה לדחות את בקשת ההגנה להתחשב בעצם הימשכות ההליכים, במשך כחמש שנים, בעיקר מהטעם שדחיות רבות נבעו מבקשות הנאשמים, חקירות נגדיות ארוכות, החלפת ייצוג של הנאשמים עצמם ובקשות דחייה חוזרות של ההגנה להגשת הסיכומים.

טענות ההגנה

40. ב"כ הנאשמים, עו"ד שי שקד, טען כי במקרה זה, אף שמדובר בעבירה נמשכת, יש לקבוע שני מתחמים שונים, לשני אירועים שונים, ולחפוף בין העונשים. האחד, לגבי עבירת הסיוע לחטיפה, שלגביה יש לקבוע מתחם של עונש שאפשר שירוצה בעבודות שירות ועד לשנת מאסר והשני, בעבירה של סיוע לסחיטה באיומים, שינוע בין שנת מאסר על תנאי לשנת מאסר בפועל. לטענתו, מדובר בשני נפגעי עבירה שונים, זמנים שונים וכלי קיבול שונה. בנוסף, ביקש מבית המשפט להסתפק בהטלת עונש של שישה חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות, לצד קנס או פיצוי מוגדלים ומאסר על תנאי. לטענתו, הטלת עונש מאסר בפועל, תמיט אסון על משפחות הנאשמים, הנורמטיביות והחמות, שלאורך חייהם רק תרמו למדינה.

41. ב"כ הנאשמים ציין, כי ההגנה אינה מקלה ראש בחומרת העבירות בהן הורשעו הנאשמים, ובכך שהתופעה עצמה, של חטיפות בסיני בתנאי שבי, הינה תופעה חמורה ובזויה. עם זאת, ביקש להתחשב בנאשמים ובשיקולים המטים לכיוון קולת העונש, ושלא יוטל על הנאשמים מאסר בפועל. הוא הוסיף, כי להגנה מספר השגות לגבי התסקירים שהוגשו בענייני הנאשמים. ראשית, התסקיר בעניינו של הנאשם 2, בו לטענתו, קצינת המבחן כלל לא עיינה בהכרעת הדין. שנית, התסקירים בענייני שני הנאשמים, בהם לא הייתה כל התייחסות להצהרת המדינה, שהנאשמים לא היו מודעים לכך שעימאד ולוואי הם אנשים המשויכים לארגון חמאס, עניין שלכשעצמו, מעורר סלידה ותחושה של בגידה במדינה.

42. בנוסף לטענתו, ההתרשמות היא שקצינות המבחן כלל לא ניסו לסייע לנאשמים להשתקם. כך למשל, לא הייתה כל התייחסות בתסקיר לגבי נאשם 1, לקריטריונים מפחיתי סיכון ובנוסף, כלל לא היה נכון להציע לנאשמים טיפול ב"אלימות", כשזה כלל לא נכתב בכתב האישום. עם זאת, ביקש להתייחס לעובדה ששירות המבחן לא נקט בעונש קונקרטי ואף לא ביקש מפורשות מאסר בפועל.

43. ב"כ הנאשמים הוסיף וטען, כי לצורך קביעת המתחמים, יש להתחשב בעובדה שהנאשמים הורשעו בעבירות של סיוע, ולא כמבצעים עיקריים, או בקשירת קשר כמו בעניין טובאסי. לטענתו, חלקם בביצוע העבירה הוא

קטן יחסית ולא מהותי ולא הייתה להם כל שליטה או השפעה על האירוע. לטענתו, מדובר בעבירות, שהיו מתבצעות גם בלעדיהם. בנוסף לטענתו, הנאשמים לא הצטיידו באמצעים נוספים, יציאתם לתחנה המרכזית הייתה ספונטנית הן לפי כתב האישום והן לפי הכרעת הדין, כאשר החטופים כבר נחטפו והוחזקו בידי חמאס, המשא ומתן בין החוטפים למתלונן התנהל עוד קודם, והסכום תמורת החטוף כבר נסגר. לטענתו, הנאשמים כלל לא היו מעורבים במעשים הנפשעים, מלבד ההיכרות הלגיטימית של נאשם 1 עם עימאד.

44. עוד לטענתו, גם לפי קביעת בית המשפט (פסקה 57 להכרעת הדין), שיחת הטלפון לוותה באיום משתמע ולא פוזיטיבי. כמו כן, כעולה גם מהתסקירים, לו היו הנאשמים מבינים שמדובר במעשה חטיפה רגיל, היו עוצרים את המהלך ולא ממשיכים. בנוסף לטענתו, היה ריחוק פיזי בין הנאשמים לקורבן ולחוטפים, שכלל לא היו בארץ, האירוע מבחינתם היה חד פעמי ולא מתוכנן, ללא תחכום או שימוש באלימות. בפרט, ללא עזרתם במעשים האכזריים, ללא ידיעתם את נסיבות החזקת הקורבן ומידת הפגיעה בו ואף ללא ידיעתם את הרקע האמור, המפורט בחלק הכללי לכתב האישום.

45. לטענת ב"כ הנאשמים, הרווח היחיד של הנאשם 1 מביצוע העבירה הוא סכום של 1,500 ₪, חוב שעמאד חב לו בגין הטענת הטוקמן, וכשלא הייתה על כך מחלוקת. כאשר, הנאשם 2, לא הרוויח דבר מהביצוע. עוד לטענתו, יש להתחשב בנסיבות מידת ההשפעה הגדולה של אחר על הנאשם, היינו של עימאד על הנאשם 1, שניצל את היכרותם רבת השנים והחוב הלגיטימי שהיה חב לו, ורק ביקש שיהיה מי ש"יזיז" עבורו את הכספים. לטענתו, גם השיחה בין עימאד לנאשם 1, הייתה על מכלול הנסיבות ולא רק על עצם הידיעה שמדובר בכספי כופר. בנוסף, ביקש להתחשב בפגיעה הכלכלית בנאשם 1, שבשל הפרסום השגוי לקשריו עם חמאס, נפגע עסקו בשל התנתקות לקוחות ממנו. לטענתו, יש להתחשב גם בעובדה שעמאד וברוך כלל לא הועמדו לדין.

46. ב"כ הנאשמים הוסיף וטען, כי יש גם להבחין, כמתבקש, בין נאשם 1 לנאשם 2. הנאשם 2 היה "עושה דברו" של נאשם 1, צעיר בימים, שתפקידו באירוע היה פאסיבי, גם בקשר לקיום השיחה עם עימאד. הנאשם 2 היה עובד של נאשם 1, שהיה רגיל לעשות עבורו שליחויות, כמו במקרה זה. לפיכך לטענתו, עונשו של הנאשם 2 צריך להיות נמוך יותר. לכך ביקש להוסיף את המניע הכלכלי לביצוע העבירה, מניע שאינו עברייני מובהק, ללא כוונה לפגוע או להתאכזר לקורבנות. לטענתו, נאשם 1, הנעדר עבר פלילי, לא פעל מתוך מצוקה כלכלית, אלא בשל היותו עובד חרוץ, היחיד שבעמל רב מפרנס את ביתו, שהיה חשוב לו להחזיר את חובו. זאת, עשה בפזיזות, טעות וקלות דעת. עוד לטענתו, הנאשם 1 עובד כ-30 שנה בחנות ירקות, מבוקר עד ערב, בעמל רב מעביר סחורות ומפרנס משפחה עם ארבע בנות, שאחת מהן אף סובלת מ-FMF וזקוקה לנוכחותו בבית. בנוסף לטענתו, שני הנאשמים שירתו בצה"ל וניהלו עד למקרה זה, חיים נורמטיביים. באשר לנאשם 2, עמד על היותו נשוי ואב לילדה, תמיכתו הכלכלית במשפחתו והוריו, שעברו לא מעט בחייהם, וכן על הנזק הנפשי שנגרם לו, והטיפול התרופתי לו נזקק, בשל טראומת המעצר לראשונה בחייו. עוד ציין, כי הנאשם 2 בעל עבר פלילי ישן, שעתידי להתיישן בעוד כחודש.

47. עוד לדבריו, מלבד העובדה שדובר במעידה חד פעמית ולא בדפוס עברייני, אין סיכוי שהנאשמים יתנו יד

למקרה דומה או אחר בעתיד, ולכן שיקולי ההרתעה במקרה שלהם מופחתים. לעניין יכולת הנאשמים להבין את אשר עשו והפסול במעשיהם, טען כי היא נפגמה במידה מסוימת ויש בכך כדי להשפיע על המתחם. לכך, ביקש להוסיף את נסיבות מעצרו של הנאשמים, במשך כחודשיים, במהלך חגי תשרי, בהם נותקו ממשפחותיהם, לצד תנאים מגבילים שחלו עליהם לאחר מכן, לתקופה ארוכה מאוד, בחלקה, ללא אפשרות לעבוד. לטענתו, אלו לכשעצמם, מהווים עונש מוחשי המספק את אינטרס ההרתעה האישית. זאת, בנוסף לעובדה, שהנאשמים עמדו בתנאים שהוטלו עליהם, קלים כחמורים. לטענתו, גם שירות המבחן התרשם, שיש בתנאים, בהליך המשפטי ובמחיר ששילמו, כדי להציב גבול מרתיע וברור עבורם. בנוסף, ביקש לתת משקל רב לנזק שנגרם לנאשמים ובני משפחתם וביקש, כפי שקבע המחוקק, שלא לזקוף לחובת הנאשמים את העובדה שכפרו באשמה ובחרו לנהל משפט. עם זאת, ביקש לתת משקל לשיתוף הפעולה של הנאשמים עם החוקרים, במובן זה שהודו בפן העובדתי בשיחות שנוהלו ובהעברת הכספים, וכן שוויתרו על הזמנת עדי תביעה. בנוסף, ביקש לקחת בחשבון, את יוזמת הנאשם 1 לניסיון שכשל, ללכוד את עימאד.

48. לטענת ב"כ הנאשמים, קיימת הצדקה לסטות ממתחם העונש ההולם, בשל הפרסומים המזיקים בתקשורת, שלא עמדה על כך שהנאשמים לא היו מודעים כלל לכך שלוואי ועימאד משתייכים לארגון חמאס. לטענתו, ולו למראית פני הצדק, היה נכון להבהיר כי הנאשמים אינם קשורים לארגון חמאס ולא כפי שנרשם, שהם השתתפו ב"כנופייה שסייעה לחמאס", זאת, כיוון שהדבר גרם להם לנזקים והם תויגו בציבור כ"בוגדים". בנוסף, ביקש להתחשב בחלופי הזמן מעת ביצוע העבירה, במשך כחמש שנים. לטענתו, הוא אינו זוכר שביקש דחיה בשל חילופי הסניגורים שהיו בתיק, כפי שטענה ב"כ המאשימה, והדחיות בתיק נבעו מאילוצי יומן.

49. ב"כ הנאשמים הוסיף והפנה את בית המשפט למסמכים שהוגשו כראיות לעונש, לתרומה לקהילה, להתנהגות הנאשמים מול רשויות החוק ולנזקים שנגרמו להם בשל פרסומי התקשורת, שניזונה מפרטים שגויים. בנוסף, הפנה לשיקולי רחמים ולהשלכות ההרסניות שעשויות להיות לשליחת הנאשמים למאסר, עליהם ועל משפחותיהם.

50. ב"כ הנאשמים המשיך ואבחן את הפסיקה שהציגה ב"כ המאשימה. לטענתו, בעניין קורד, בניגוד לעניינים של הנאשמים, דובר בעבירות חמורות הכוללות הלבנת הון, תחכום מופרז וניצול אמון המדינה על ידי בעל סניף לשירותי מטבע. שם, הנאשם ספר את הכסף, הייתה "מילת קוד", מי שישב ברכב אמר לקרוב המשפחה של החטוף שהוא קשור לחוטפים ואין לו שליטה מה יקרה לאחיינו וסכום הכופר, היה גבוה מהסכום של 13,000 דולר שניתן במקרה של הנאשמים ואף הוחזר למשטרה. לדבריו, אף הוחזר בהמשך לנפגע העבירה. בנוסף, בעניין קורד, האב היה בעלים של שירותי מטבע, איש עסקים עם רמת משכל, רמה קוגניטיבית ואינטלקטואלית, גבוהות מאלו של הנאשמים, שהם אינם אנשים משכילים. בנוסף לטענתו, בניגוד לפסיקה שהציגה המאשימה, הנאשמים אינם בעלי עם דפוס פעולה ואורח חיים עברייני.

51. בעניין טובאסי, טען ב"כ הנאשמים, דובר על מנגנון שיטתי שחזר על עצמו, שני אישומים, שני נפגעי עבירה ושני חטופים. העבירות שם, בוצעו במועדים שונים והנאשם, ניגש מספר פעמים לקרובי משפחת החטוף על

מנת לגבות את הכסף עד שגבה כ-80,000 דולר, ולאורך כל הזמן, לא בחר להתחרט ולפרוש. בנוסף, הגיש ב"כ הנאשמים פסיקה מטעמו. בין היתר, פסיקה בקשר לפגיעה בתדמית הנאשמים ושם הטוב שלא לצורך, פסיקה לעניין שיקול השיקום וחלופי הזמן, אשר לטענתו מצדיקים סטייה מסוימת ממתחם העונש ההולם.

52. בדברו האחרון, אמר הנאשם 1: "אני מצטער על כל מה שקרה, מקווה שבית המשפט יתחשב בנו, אם לא אנחנו יש לנו ילדים בבית קטנית (צ"ל: "קטנים") וחיילת וילדה חולה וכל הסיפור הזה נעשה בתמימות. היינו חודשיים במעצר, עברנו אל כל החגים שם, העסק שלי של 30 שנה קרס, 7 גנים של נעמת הפסיקו לעבוד איתי, אשתי כמעט קרסה, זו עבודה ללכת בלילה סחורה ובבוקר לסדר אותה ולספק לאנשים לבתים, זו עבודה מאוד קשה שצרכת אבא בבית. אני מקווה שבית המשפט יתחשב בנו". הנאשם 2, מסר: "אני מצטער על כל המקרה הזה, אם הייתי יכול לחזור אחורה לא הייתי חוזר על זה. אני מבקש סליחה ורחמים מבית המשפט שלא ישלח אותי לבית הסוהר" (עמ' 701-702 לפרוטוקול מיום 3.7.2017).

דין והכרעה

53. תחילה אציין, כי התלבטתי רבות לאחר שמיעת הטענות לעונש ועיון בחומר הראיות, ולבסוף, ביום 11.7.2017 קבעתי, כי לאחר שעיינתי בתיק, בטענות הצדדים במסגרת הטענות לעונש בדיון ביום 3.7.2017, בראיות שהוגשו ובפסיקה, ועל מנת שיונחו בפניי מגוון כלי הענישה האפשריים, ומבלי שהדבר יחייב את בית המשפט או ייצור אינטרס הסתמכות אצל הנאשמים, יגיש הממונה על עבודות השירות חוות דעת בעניינם של שני הנאשמים לא יאוחר מיום 25.7.2017. לאחר דחייה שהתבקשה על ידי הממונה על עבודות שירות, ביום 30.7.2017 הגיעו שתי חוות הדעת בענייני הנאשמים, לפיהן הם נמצאו מתאימים לביצוע עבודות שירות, לאחר בדיקת התאמה ומכלול הנתונים.

54. כאן המקום לפתוח ולציין, כי לאחר עיון מעמיק בפסיקה, בחומר הראיות לעונש ובהכרעת הדין, לא מצאתי לנכון להטיל על הנאשמים עונש מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות. כפי שצינתי, גם עת ביקשתי מהממונה את הגשת חוות הדעת, הדבר לא צריך היה ליצור אצל הנאשמים אינטרס הסתמכות. על עניין זה, עמדה לא אחת הפסיקה שלפיה, במקרה בו נדרשת חוות דעת מטעם הממונה, הרי שלא קיים אינטרס הסתמכות ואף אם נוצר אינטרס ציפיה אצל הנאשמים, הרי שהוא נלקח במקרה זה בחשבון, בעת גזירת העונש בפועל (ראו: ע"פ 5925/13 זאהדה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 23.4.2014)).

55. כאמור, הנאשמים הורשעו לאחר ניהול הוכחות בעבירות של סיוע לחטיפה וסיוע לסחיטה באיומים. הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו בביצוע עבירות אלו, הם הזכות לשלמות הנפש, הזכות לחיים, לחירות ולאוטונומיה. לאור העובדה שהנאשמים הורשעו בעבירות של "סיוע", הפגיעה בערכים החברתיים נפגעה באופן עקיף. עם זאת, ובעיקר בשל קביעתי בהכרעת הדין כי הנאשמים היו מודעים לעובדה שמדובר בכספי כופר, הרי שהנאשמים אפשרו את השלמת ביצוע העבירות העיקריות. עבירות, שהן חמורות ופוגעות באופן

ישיר וקשה בזכות לחיים ובזכות לחירות. בנוסף, בעצם ביצוע העבירות, הם אף עודדו את המשך ביצוע עבירות החטיפה לשם כופר, שלאחרונה כידוע, מהוות תופעה קשה, בזויה ושכיחה.

56. בבואי לבחון את העונש הראוי לנאשמים שבפני, יש לתת, תחילה, את הדעת לסעיף 40ג(ב) לחוק, שעניינו "ריבוי עבירות", ולשאלה האם מדובר ב"אירוע אחד" או "מספר אירועים" (באשר למונח "אירוע", ראו פסיקת בית המשפט העליון לאחרונה, בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 29.10.14) (להלן: "עניין ג'אבר"). כאמור, ב"כ הנאשמים ביקש להפריד בין העבירות והאירועים ולקבוע שני מתחמים שונים. האחד, לעבירת הסיוע לחטיפה, והשני, לסיוע לסחיטה באיומים. זאת, בניגוד לעמדת המאשימה שראתה במקרה שלפנינו אירוע אחד בודד.

57. בעניין ג'אבר, לשיטת כב' השופטת דפנה ברק-ארז, את תחומיו של "אירוע" יש לקבוע בהתאם למבחן "הקשר ההדוק". על פי מבחן זה, עבירות שיש ביניהן "קשר הדוק" תחשבנה לאירוע אחד. לקביעתה, קשר כזה בין עבירות, ברגיל, ימצא כאשר תהיה ביניהן סמיכות זמנים, או כאשר הן תהיינה חלק מאותה תוכנית עבריינית, אף כאשר הן בוצעו לאורך תקופת זמן שאינה קצרה (הדגשות שלי מ"ה). לאחר שבחנתי את נסיבות המקרה, עובדות כתב האישום ובהסתמך על הקביעות בפסיקה בעניין ג'אבר, הגעתי לכלל מסקנה, כי אף שמדובר בהרשעה בשתי עבירות עבור כל נאשם, המעשה מהווה אירוע אחד בודד ויחיד ואין כל מקום, לקבוע שני מתחמים ולחפוף בין העונשים.

58. בהתייחס למדיניות הענישה הנהוגה, בעבירות מהסוג שעברו הנאשמים, תחילה יש לומר, כי העונש הקבוע בחוק לעבירה מסוג סיוע לחטיפה עומד על עשר שנות מאסר ובעבירה מסוג סיוע לסחיטה באיומים, על ארבע וחצי שנות מאסר. זאת, בהתייחס לסעיף 32 לחוק, המגדיר מפורשות, כי העונש על סיוע לעבור עבירה, הינו מחצית העונש שנקבע בחיקוק בשל ביצועה העיקרי, מלבד ארבעה חריגים שאינם מתקיימים בענייננו. יוער, כי עבירת החטיפה שיוחסה מלכתחילה לנאשמים, מכוח סעיף 372 לחוק, וכותרתה "סחיטה לשם רצח או סחיטה", שונה מעבירת "חטיפה" הרגילה, המוגדרת בסעיף 371 לחוק, אף שהעונש בצידן, זהה.

59. מכאן, אעבור לפסיקה שהציגו הצדדים וביקשו ללמוד ממנה לגבי רף הענישה הנהוג בעבירות מהסוג הנדון.

בפסק הדין בעניין קורד, שהגישה המאשימה, דובר בין היתר על דחיית ערעורו של טארק קורד (להלן: "המערער 2"), שהושתו עליו שש שנות מאסר בפועל לצד עונשים נלווים, בגין הרשתתו בביצוע עבירות על חוק הלבנת הון, פקודת מס הכנסה וסיוע לחטיפה לשם סחיטה. ברקע ביצוע העבירות שם, שימשו שני הנאשמים כצינור להעברת דמי כופר מאזרחים אריתראים וסודנים השוהים בישראל, עבור שחרר קרוב משפחתם החטוף, לצורך הכנסת בני משפחתם לישראל, שלא כדן. בעניין קורד, הורשע המערער 2 בעבירות כלכליות. המערערים היו בעלי עסקים למתן שירותי מטבע, שהיו רשומים על שמו של המערער 2, שאף ניצל עובדה זו לצורך ביצוע העבירות. בנוסף, מעיון בהכרעת הדין של בית המשפט המחוזי בעניינם, עולה כי לעניין העבירות לפי חוק איסור הלבנת הון, קבע בית המשפט, כי הן בוצעו בנסיבות המצביעות על חומר יתרה, בתחכום ותכנון רבים.

60. אעמוד על סיפור המעשה של ביצוע העבירות בעניין קורד, כפי שהוכח בהכרעת הדין ועל פי הנתען בכתב האישום: במחצית השנייה של שנת 2011, יצר חלפן ירדני העונה לשם "נאדי", שזהותו המדויקת אינה ידועה למאשימה, קשר עם זיאד, והציע לו להעביר כספים מאזרחים אריתראים וסודנים השוהים בישראל לבדואים השוהים בסיני, על מנת להכניס את בני משפחתם לישראל, בניגוד לדין. נאדי סיכם עמו שיעביר לבדואים את מספר הטלפון שלו, וכי הם יישלחו לו "מסרונים" (הודעות SMS) המפרטים את מספרי הטלפון של האזרחים האריתראים והסודנים, אשר בני משפחתם נחטפו ומוחזקים בסיני, את סכומי הכסף שעליהם לשלם ואת מספרי קוד זיהוי מול מקבל הכסף. זיאד שיתף פעולה עם מערער 2 בפרטי הקשר. בהתאם לקשר שנרקם, קיבלו "מסרונים" מהחוטפים ופעלו בהתאם לסיכום, תוך שהם מתאמים פגישות בבית העסק למתן שירותי מטבע, ברחוב בן יהודה 63 בתל אביב, שהיה בבעלות של המערער 2. לאחר קבלת הכסף מבני המשפחה, הועברו הכספים לחוטפים בסיני. המערערים לא ניהלו כל רישום אודות הכספים שהתקבלו במסגרת הקשר, וזאת כדי להסוות את אופן התנהלות העסק ואת מסלול הוצאת הכספים מישראל, וכן כדי להתחמק מתשלום מס כדין. במהלך שמיעת הראיות בעניין קורד, ביקשה ב"כ המאשימה כי בית המשפט יעשה שימוש בסמכותו לפי סעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, וירשיע את המערער 2 גם בעבירה של סיוע לחטיפה לשם סחיטה, לפי סעיפים 372 ו-24 לחוק. זאת, על רקע מודעותו למעשי החטיפה ולכך שהכספים אותם קיבל מבני משפחות החטופים, שימשו כדמי כופר עבור האחרונים. היא הטעימה, כי לשיטת המאשימה, גם זיאד היה מודע לנסיבות הללו, אולם האינדיקציות לכך הינן חלשות יותר, ומשכך לא ביקשה להרשיעו גם בעבירה זו.

61. בפסק הדין בעניין טובאסי שהגישה המאשימה, נדחה ערעור של המערער בגין הרשעתו בשתי עבירות של סיוע וחטיפה לשם רצח או סחיטה. באותו מקרה, הורשע המערער על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון והושתו עליו 42 חודשי מאסר בפועל, 8 חודשי מאסר על תנאי וחילוט מוניתו שנתפסה. בפסק הדין צוין, כי המערער פעל כצינור להעברת כספים בין קרובי חטופים בישראל לחוטפים בסיני, ואף שלא נטל חלק במעשים עצמם, הושיט סיוע לביצוע על ידי העברת הכספים. הוא נפגש עם קרובי החטופים, תוך שהוא מודע לסיבה בגינה מעבירים את כספם לחזקתו, בסכום של עשרות אלפים, ושב וביצע את האמור, פעם אחר פעם, תוך הפגנת אדישות לגורל הקורבנות. בכך צוין, אף עודד את החוטפים להמשיך ולחטוף וסייע באופן ממשי וחיוני לביצוע העבירה המוגמרת. עוד צוין, כי גביית הכספים עצמה, היא שמניעה את הגלגלים של המערכת המשומנת ומאפשרת למנגנון הפלילי כולו לעבוד. מתחם העונש שנקבע בטובאסי, נע בין שנה ל-5 שנות מאסר, לכל אישום. נקבע, כי העונש שהוטל על המערער בסופו של יום, ראוי ואינו מצדיק התערבות ונמצא אך בטווח של מתחם עונש בודד. צוין מפורשות, כי הטענה לפיה יש לראות בתשלום הנמוך שקיבל משום נסיבה לקולא, נדחתה, נוכח הודאתו כי המניע למעשיו היה בצע כסף.

62. באשר לפסיקה שהגיש ב"כ הנאשמים. עיינתי בכל פסקי הדין ולא מצאתי כי הם רלוונטיים לקביעת מתחם העונש ההולם וכי ניתן ללמוד מהם לגבי רף הענישה הנוהג. חלק מפסקי הדין הוגשו לצורך עמידה על חלופי הזמן ושיקולי שיקום במובן הרחב, ואתייחס אליהם בהמשך. פסקי הדין האחרים שהוגשו, הם פסקי דין שניתנו קודם לתיקון 113 לחוק ואינם מתייחסים כלל למתחמי עונש הולמים. לכן, התקשיתי מאוד ללמוד מהם לגבי רף הענישה הנוהג כיום. בנוסף, חלק אחר של פסקי הדין שהגיש ב"כ הנאשמים, מתייחס לנסיבות עובדתיות שונות באופן מהותי מנסיבות ענייננו. חלקם, אף מתייחסים רק לאחת מהעבירות בהן הורשעו

הנאשמים במקרה זה, ואף לא בקשר לתופעה הבזוי בשל חטיפת אריתראים וסודנים (דוגמת: ת"פ (י-ם) 45404-09-12 **מדינת ישראל נ' אילוז** (9.7.2013); ת"פ (י-ם) 53784-12-13 **מדינת ישראל נ' סוויסה** (23.9.2014); ת"פ (נצ') 33861-01-13 **מדינת ישראל נ' מנזל** (27.10.2013); ת"פ (ב"ש) 3802-10-12 **מדינת ישראל נ' פודדיאצ'י** (18.2.2014); ת"פ (חי') 11700-10-09 **מדינת ישראל נ' ח'יר ואח'** (2.11.2011); ת"פ (חי') 64753-11-15 **מדינת ישראל נ' ג'אן** (25.5.2016); ע"פ 6024/02 **אבו סנינה נ' מדינת ישראל** (19.6.2003); ת"פ (י-ם) 2076/06 **מדינת ישראל נ' ברקאי** (28.9.2006); ת"פ (י-ם) 195/03 **מדינת ישראל נ' סאמר** (1.7.2004); ת"פ (ב"ש) 8288/04 **מדינת ישראל נ' אבטה** (14.7.2005); ת"פ (נצ') 1124/06 **מדינת ישראל נ' פואז** (30.1.2017); ת"פ (ב"ש) 8278/04 **מדינת ישראל נ' יופה** (22.12.2005).

63. פסק דין נוסף שהוגש, הוא ע"פ 640/15 **אלקרינאוי נ' מדינת ישראל** (24.8.2015) (להלן: "עניין **אלקרינאוי**"). באותו מקרה, דובר על ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע, שניתן בעקבות הרשעת המערער במסגרת הסדר טיעון, בעבירות רבות של סיוע לסחיטה באיומים. בגדרו, נגזרו על המערער 27 חודשי מאסר בפועל; תשעה חודשי מאסר על תנאי ופיצוי בסך 300,000 ש"ח שיחולק באופן שווה בין ארבעת המתלוננים. עם זאת אציין, כי באותו מקרה היה הסדר שכלל הסכמה לעניין העונש, לפיו המדינה תגביל עצמה ל-30 חודשי מאסר בפועל והסניגור יהא חופשי בטיעונו. בנוסף, הוסכם על פיצוי על סך 300,000 ₪ למתלוננים. אף שברגיל, סבורני, כי קיימת בעייתיות מסוימת להתייחס לפסיקה עונשית מסוג זה, כשקיים הסדר מסוים לעניין העונש, מצאתי לנכון להתייחס לפסק הדין בשל נסיבות המקרה בו.

64. בעניין **אלקרינאוי**, הרקע למעשים, הוא קשר של תושבי סיני ותושב עזה לחטוף אזרחים אריתראים וסודנים השוהים בסיני, וזאת במטרה לסחוט כספים ולבקש דמי כופר מקרובי משפחתם וחבריהם, השוהים בישראל, תמורת שחרור החטופים. חלקו של המערער היה בגביית דמי הכופר והעברתם. בית המשפט העליון שדחה את הערעור, פרט, כי הרקע למעשים בהם הורשע המערער ייחודי בחומרתו ומעורר שאט נפש. עוד ציין, שאף שהמערער לא לקח חלק במעשים הנפשעים שהתרחשו בסיני, הוא הושיט סיוע ממשי וחיוני לביצוע עבירות הסחיטה באיומים, בדמות גביית הכספים מן הנסחטים, וזאת במקרים רבים ועל פני תקופה ממושכת. נומק בפסק הדין, כי עונשו של המסייע אינו מושפע אך מחומרת העבירה המושלמת והעונשים הקבועים בצידה, ויש לייחס משקל למאפייני הסיוע עצמו. בין היתר, האם מדובר בסיוע במעשה או במחדל; אם הסיוע קדם לביצוע העבירה העיקרית או שהוא ניתן במהלך ביצועה; מידת תרומתו של הסיוע לביצוע העבירה העיקרית; תרומת הסיוע לנזק שהיה צפוי להיגרם ושנגרם בפועל; יכולתו של נאשם להבין את משמעות פעולותיו לרבות בשל גילו; ועוד. כאשר בעניינו של המערער צוין, שהסיוע שהעניק לסחיטתם של קרובי החטופים אינו שולי כלל ועיקר, גביית הכספים עצמה אפשרה הוצאתה לפועל של התכנית כולה ובלעדיה המנגנון הפלילי לא יכל לפעול. עוד צוין, שתרומתו של המערער בסיועו, היתה ממשית. המערער הוא שנפגש עם אותם פליטים פנים אל פנים, תוך שהוא מודע למצוקה המניעה אותם, להעביר לחזקתו את שארית כספם, ואף על פי כן ביצע את האמור פעם אחר פעם, כשמצפונו לא נקפו.

65. ב"כ המאשימה כאמור, טענה שמתחם העונש ההולם צריך לנוע בין 18 ל-54 חודשי מאסר בפועל וביקשה להטיל על הנאשמים 30 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי נעצרם. מנגד, ב"כ הנאשמים טען כי יש לקבוע שני

מתחמים שונים ולחפוף בין העונשים. האחד, נע בין עבודות שירות ל-12 חודשי מאסר בפועל והשני, בין 12 חודשי מאסר על תנאי ל-12 חודשי מאסר בפועל. אולם, לאור קביעתי כי אין מקום לקבוע שני מתחמים שונים, קיים קושי להתייחס למתחמים שהציעו.

66. בקביעת המתחם כאמור, יש להתחשב בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, הרלוונטיות לענייננו ומשפיעות על קביעת המתחם (סעיף 40ט (א) לחוק).

העדר התכנון. שוכנעתי, כי לא קדם לאירוע תכנון מוקדם, כזה שיש בו כדי להחמיר את חומרת המעשים ואשמם של הנאשמים. התרשמתי, כי מדובר באירוע שהתגלגל כתוצאה מהיענותו של נאשם 1 לקבל את כספי החוב עבורו לידי, תוך שהוא מערב את נאשם 2.

חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה ומידת השפעה של אחר. אין ספק לטעמי, שנכון לאבחן בין נסיבות עניינו של נאשם 1, שהוא מעבידו של נאשם 2 ועירב אותו במעשים. זאת, בנוסף לעובדה שנאשם 1 הוא שביקש מלכתחילה להחזיר את החוב הכספי של עימאד כלפיו, מבלי שנאשם 2 נהנה מפירותיו. בנוסף כאמור, נאשם 2 עסק בעיקר במשלוחים במסגרת עיסוקו, ולכן מידת השפעתו של נאשם 1 עליו, היא בהכרח נסיבה שיש לזקוף לזכות נאשם 2, ככזו שיש בה כדי להפחית את חומרת מעשה העבירה מצדו ואשמו.

67. **הנזק שנגרם מביצוע העבירה.** אין ספק כי יש להתחשב בנזק שנגרם לקרוב משפחת החטוף, נזק נפשי, בשל תחושת האחריות לקרוב משפחתו, דאגתו וחששו שמא הכספים לא יגיעו ליעדם ויאפשרו לבסוף, את שחרור קרוב משפחתו מהשבי. בנוסף, יש להתחשב בנזק החמור אף יותר, לחטוף עצמו, שכידוע, הוחזק בפרד וחשש, תחת תנאים קשים, לצורך קבלת כספי הסחיטה.

הסיבות שהביאו לביצוע העבירה. בהקשר זה, ניתן לזקוף ורק במידה מעטה, לזכות הנאשם 1, את העובדה שמעורבותו בביצוע העבירה הייתה לצורך גביית חוב ולא ממניע של "בצע כסף". מניע שכאמור בפסיקה שפרטתי לעיל, מהווה שיקול להחמרת העונש. לעומת זאת, יש לזקוף באופן משמעותי לזכות נאשם 2 את העובדה, שהסיבה למעורבותו בביצוע העבירה, נולדה מהיותו עובד של נאשם 1, וללא כל קבלת טובת הנאה ממנה.

68. שקלול הערכים המוגנים והפגיעה בהם, מדיניות הענישה הנהוגה והעונשים שהוטלו בתיק זה, בנסיבות ביצוע העבירה, הובילו אותי לכלל מסקנה, כי מתחם העונש ההולם לאירוע, בנסיבותיו, צריך לנוע בין 8 ל-30 חודשי מאסר בפועל.

69. אין לקבל לטעמי את טענתו של ב"כ הנאשמים, לפיה יש לחרוג ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום. הנאשם 1 ללא עבר פלילי והנאשם 2 עם עבר פלילי נקודתי וישן. שניהם ניהלו אורח חיים תקין ועבורם מדובר במעידה. לטעמי, סעיף 40א לחוק, שעניינו חריגה משיקולי "שיקום", אין כוונתו לשיקום במובן של אדם נורמטיבי, שלכאורה, ממשיך באורח חייו הנורמטיבי, לאחר אותה "מעידה". הפסיקה שהציג ב"כ הנאשמים לגבי שיקול השיקום, ת"פ (ת"א) 1183-04 **רשות המיסים, היחידה המשפטית אזור מרכז**

ותיקים מיוחדים נ' פ.מ.מ בע"מ (פורסם בנוב, 10.12.2013), דווקא עמדה על כך, ש"... ספק ... אם ... עצם העובדה שנאשם הוא נעדר עבר פלילי, מנהל אורח חיים נורמטיבי, הסיכון ממנו נמוך והוא משתף פעולה עם גורמי הטיפול, יש בו כדי להצדיק כשלעצמו את הגדרת הנאשם כבעל פוטנציאל שיקומי ממשי באופן מצדיק סטייה ממתחם הענישה בכל תיק ותיק".

בנוסף, לאור העובדה ששוכנעתי שמדובר באנשים נורמטיביים, שביצוע העבירות עבורם הוא בגדר מעידה, לא מצאתי בעניינם לחרוג מהמתחם לחומרה, משיקולי הגנה על שלום הציבור (סעיף 40 לחוק).

70. כעת, לצורך קביעת העונש הספציפי בתוך המתחם אבחן את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40יא לחוק):

הפגיעה של העונש במשפחתו של הנאשם. לגבי שני הנאשמים, התרשמתי, הן מעדויות ההגנה והן מרשמי קצינות המבחן בתסקירים, כי לעונש שיוטל על הנאשמים עתיד להיות השפעה משמעותית על משפחותיהם התלויות בהן. הן תלות כלכלית והן תלות רגשית ונפשית. כבר הבעתי עמדתי בעבר, כי פגיעה כזו במשפחות לרוב, היא שכיחה אצל נאשמים. זאת, טענה גם ב"כ המאשימה. אף על פי כן, יש מקום לטעמי להתחשב במידת הפגיעה במשפחות במידה מסוימת ולאזן את הנזק למשפחות, אל מול התועלת שתצמח מהענישה, לטובת הציבור בכללותו.

נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו, חזרתו או מאמציו לחזור למוטב. באשר לשני הנאשמים, חזרה העמדה של שירות המבחן לפיה, גם לאחר הקביעה המפורשת בהכרעת הדין, כי הנאשמים דאגו להעביר כספי כופר והיו מודעים לכך, הם שבים וטוענים, כי לא היו ערים לפלילויות המעשה ולא היו מודעים לכך שמדובר בחטיפה וכספי כופר. לפיכך, אין מקום לטעמי לזקוף לזכותם את הנסיבה של "נטילת האחריות על המעשים". כמובן, שבהוראת המחוקק על פי תיקון 113 לחוק, אין גם מקום לזקוף לחובתם את העובדה שכפרו באשמה ובחרו לנהל הוכחות (סעיף 40יא(6) לחוק). לא מצאתי לנכון, גם לזקוף לזכותם את שיתוף הפעולה עם רשויות האכיפה. דווקא לאור העובדה שניהלו הוכחות, הייתי עד להתפתחויות בהודעותיהם במשטרה ולשינויים בגרסאותיהם, ולכן אין כל סיבה לטעמי, לזקוף נסיבה זו לזכותם. בנוסף, אני דוחה את בקשתו של ב"כ הנאשמים לזקוף לזכותו של נאשם 1 את הניסיון ללכוד את עימאד, ניסיון שכשל בסופו של יום.

71. **התנהגותו החיובית של הנאשם ותרומתו לחברה.** באשר לנאשם 1, מהראיות שהוגשו לעונש, אכן התרשמתי כי לקח חלק בחייו הפרטיים במתן צדקה וסיוע לנזקקים, וכי הוא מוערך על כך. נסיבה זו תיזקף לזכותו.

נסיבות חיים קשות. סוג זה של נסיבה, אינו יכול להיזקף לזכות הנאשמים, כיוון שהחוק מורה מפורשות כי נסיבה זו מתקיימת, רק כאשר מדובר ב"נסיבות חיים קשות של הנאשם שהייתה להן השפעה על ביצוע העבירה" (סעיף 40 יא(8) לחוק). גם אם התרשמתי שנסיבות חייהם של הנאשמים אינן פשוטות וקלות, הן בשל המצב הכלכלי והקושי שלהם לפרנס והן בשל בעיות בריאות שונות, שלהם או של בני משפחותיהם, בהתאם לראיות שהוגשו, אין לאלו כל השפעה על ביצוע העבירה עצמה.

72. **חלופי הזמן מעת ביצוע העבירה.** נסיבה זו, בניגוד לבקשת ב"כ הנאשמים, לא תיזקף לזכות הנאשמים. ההליך אכן נמשך כחמש שנים. הנאשמים בחרו לנהל הוכחות ובמהלך ההליך הגיעו, גם מצדם, בקשות שונות לדחיית מועדי דיון והגשת הסיכומים (החלטות מיום 20.12.2012; 1.1.2013; 4.2.2013; 6.2.2013; 12.1.2014; 2.12.2014; 8.9.2015; 19.5.2016).

עבר פלילי. לנאשם 1 כאמור, אין עבר פלילי ונסיבה זו תיזקף לזכותו. באשר לנאשם 2, עבר פלילי ישן משנת 2007, במקרה בודד, בארבע עבירות שאינן מהסוג הנדון ולכן לא אנתן לו משקל יתר.

73. כאמור בסעיף 40יב לחוק, "**אין בהוראות סעיפים 40ט ו-40יא כדי לגרוע מסמכות בית המשפט לשקול נסיבות נוספות הקשורות בביצוע העבירה לשם קביעת מתחם העונש ההולם, וכן נסיבות נוספות שאינן קשורות בביצוע העבירה לשם גזירת העונש המתאים לנאשם**". בעניינם של הנאשמים יש לבחון האם ראוי לזקוף לזכותם נסיבה נוספת מסוג זה, הקשורה לפרסומים התקשורתיים שהיו בעניינם. כפי שהתרשמתי, הפרסום התקשורתי בקשר לנאשמים, נעשה תוך ציון העובדה שדובר בהעברת כספים לגורמי חמאס, והשפיע לשלילה על תדמיתם. אין ספק, שבקרב הציבור הישראלי, שיתוף פעולה עם גורמי חמאס, נחשב כפגיעה חמורה במדינה ובביטחונה. בכתב האישום המקורי שהוגש ביום 23.9.2012, צוין הקשר בין הנאשם 1 לבין עימאד, שלגביו נאמר כי הוא ידוע כפעיל בארגון החמאס. גם בכתב האישום המתוקן, שהוגש ביום 28.9.2012, לא שונתה עובדה זו. עיקר הידיעות התקשורתיות שפורסמו בהקשר זה לגבי הנאשמים, ביום הגשת כתב האישום המקורי, ייחסו להם במפורש או במשתמע, קשר לארגון החמאס. רק ביום 28.9.2012, הצהיר ב"כ המאשימה לפרוטוקול דיון המעצר (מ"ת 44358-09-12) כי הנאשמים לא ידעו כי שיתוף הפעולה שלהם היה מול פעיל חמאס, אך עובדה זו לא צוינה בכתב האישום המתוקן. לא זו אף זו, לאחר אותה הצהרה, ביום 9.10.2012 פורסמה הודעה באתר האינטרנט של הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, לפיה הוגש כתב אישום נגד שלושה ישראלים המואשמים כי שימשו בלדרי כספים עבור חמאס.

74. בענייננו, קשה שלא לקבוע, כי גם אם סברה המאשימה בתום לב, בעת הגשת כתב האישום המקורי, כי לנאשמים הייתה מודעות להיותו של לוואי מקושר לארגון חמאס, הרי שלא יכול להיות חולק, כי נגרם להם נזק, מעצם פרסום אותה עובדה. העובדה שהמאשימה ביקשה בשלב מאוחר יותר, מבלי לתקן את כתב האישום עצמו, להצהיר כי הדבר איננו נכון, רק ממחישה את עוצמת הנזק שנגרם לנאשמים, משהודבק להם אות קלון של פגיעה במדינה ובביטחונה וניזוק שמם הטוב. בית המשפט המחוזי עמד לא מכבר על נזק דומה, שנגרם לנאשם בשל פרסומים שגויים בתקשורת והמצדיק הקלה בעונש (ראו: תפ"ח (ת"א) 39303-07-14 **מדינת ישראל נ' נחמן** (פורסם בנבו, 27.12.2015)). העובדה שגורם רשמי, מצא לנכון, גם לאחר הצהרת ב"כ המאשימה, לייחס לנאשמים, בהודעה לעיתונות, פעילות כבלדרי כספים עבור החמאס, רק ממחישה ומעצימה את הנזק שנגרם להם. לפיכך, מצאתי לנכון לתת לפרסומים אלה, משקל ממשי לקולא בגזירת עונשם של הנאשמים.

75. שיקולי ההרתעה כמפורט בסעיפים 40 ו-40 לחוק, יילקחו בחשבון במסגרת המתחם. אכן, יש מקום להרתיע את הרבים מביצוע עבירות כגון אלו, בהן הורשעו הנאשמים, הקשורות לתופעה הבזויה של חטיפת

אריתראים וסודנים, אשר מצויים גם כך במצוקת חיים קשה ומתמשכת. עם זאת, באשר לצורך בהרתעה אישית של הנאשמים, מתוך תקווה שלא ישובו על מעשיהם, התרשמתי כי קיימת סבירות נמוכה שישובו לבצע עבירות, מהסוג הנדון בעיקר, ולכן הצורך בענישה לצורך הרתעה אישית, קטן.

76. בהתחשב בכל האמור, אני מטיל על הנאשמים את העונשים הבאים:

על הנאשם 1:

א. 12 חודשי מאסר בפועל, בקיזוז ימי מעצרו בין התאריכים 23.10.2012-2.9.2012.

הנאשם 1 יתייצב לריצוי מאסרו בבית המעצר "ניצן" ברמלה, ביום 15.10.2017 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על הנאשם 1 לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים: 08-9787377, 08-9787336.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך שנתיים, שלא יעבור עבירות מהסוג אותן עבר.

ג. פיצוי למתלונן על סך 10,000 ₪, אשר יקוזזו מסכום ההפקדה שקיים בתיק המעצר.

על הנאשם 2:

א. 8 חודשי מאסר בפועל, בקיזוז ימי מעצרו בין התאריכים 27.10.2012-2.9.2012.

הנאשם 2 יתייצב לריצוי מאסרו בבית המעצר "ניצן" ברמלה, ביום 15.10.2017 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על הנאשם 2 לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים: 08-9787377, 08-9787336.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך שנתיים, שלא יעבור עבירות מהסוג אותן עבר.

ג. פיצוי למתלונן על סך 5,000 ₪. 2,000 ₪ מתוכם, יקוזזו מסכום ההפקדה שקיים בתיק המעצר, והיתרה תשולם ב-3 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.11.2017.

ניתן היום, ט"ז באלול התשע"ז, 7 בספטמבר 2017, במעמד הצדדים.